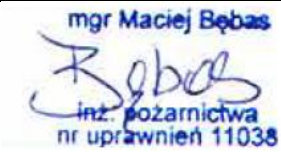

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Kompleks Sportowy, ul. Solidarności, Piekary Śląskie

	Jednostka organizacyjna	Pieczęć podpis:
Instrukcję opracował:	Maciej Bębas Inżynier Pożarnictwa	
Instrukcję zatwierdził:		

Data wydania: Czerwiec 2024

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Data aktualizacji IBP	Podstawa aktualizacji IBP /przyczyna/	Zakres aktualizacji IBP	Podpis osoby uprawnionej do aktualizacji IBP

Uwaga: Zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.719) instrukcję bezpieczeństwa pożarowego należy poddać okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Spis treści

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	2
1. Postanowienia ogólne.....	6
1.1. Terminologia	6
1.2. Przedmiot instrukcji.....	7
1.3. Zakres obowiązywania i odpowiedzialności	8
1.4. Aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.....	8
1.5. Przechowywanie IBP	9
1.6. Oznaczenia graficzne użyte w IBP	10
1.7. Przepisy prawne stanowiące podstawę opracowania:.....	10
2. Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.....	12
2.1. Zakres szkolenia.....	12
3. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu w tym zagrożenia wybuchem.	14
3.1. Ogólna charakterystyka obiektu	14
3.2. Kategoria zagrożenia ludzi	15
3.4. Klasa odporności pożarowej budynku i odporności ogniowej elementów konstrukcyjnych	15
3.5. Strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe	16
3.6. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	17
3.7. Informowanie w obiekcie o zagrożeniu pożarowym	17
3.8. Obiekty sąsiadujące	17
3.9. Przewidywana liczba osób.....	17
3.10. Materiały niebezpieczne pożarowo	18
4. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę oraz drogi pożarowe	18
5. Charakterystyka zagrożeń pożarowych	19
5.1. Potencjalne źródła powstawania pożarów.....	19
5.2. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru	20
6. Warunki i organizacja ewakuacji oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	21

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich	

6.1. Zasady ogólne	21
6.2. Wyjścia ewakuacyjne	21
6.3. Miejsce zbiórki ewakuacji	22
6.4. Wytyczne przeprowadzenia ewakuacji.....	23
6.5. Przeprowadzanie próbnych ewakuacji	24
6.6. Czynniki utrudniające ewakuację	25
7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.	26
7.1. Zasady ogólne	26
7.2. Powiadamianie Państwowej Straży Pożarnej o zagrożeniu	28
8. Urządzenia przeciwpożarowe oraz ich współdziałanie podczas pożaru w budynku.....	29
8.1. Budynek został wyposażony w następujące urządzenia przeciwpożarowe	29
9. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.	30
9.1. Zasady rozmieszczenia gaśnic w kompleksie sportowym w Piekarach Śląskich	30
9.2. Grupy pożarów	31
9.3. Gaśnice występujące w obiekcie	31
9.4. Hydranty wewnętrzne	32
10. Sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz innych instalacji	33
10.1. Gaśnice	33
10.2. Hydranty wewnętrzne	34
10.3. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	36
10.4. System sygnalizacji pożarowej	37
10.5. System oddymiania grawitacyjnego w obrębie klatek schodowych	39
10.6. System kontroli dostępu	40
10.7. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.....	40
10.8. Drzwi przeciwpożarowe.....	41
10.9. Czasookresy przeglądów innych instalacji w obiekcie	41
11. Sposoby zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.....	42
11.1 Informacje podstawowe	42

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

11.2 Zewnętrzne firmy wykonujące prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie obiektów	43
11.3 Przygotowanie stanowiska.....	43
11.4 Kwalifikacje osób prowadzących prace spawalnicze	44
12. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	45

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

1. Postanowienia ogólne

1.1. Terminologia

W celu lepszego zrozumienia treści zawartych w niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego poniżej objaśniono najważniejsze pojęcia używane w dokumencie.

Kompleks Sportowy – w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest to część nadziemna i podziemna budynku wraz z pomieszczeniami technicznymi, socjalnymi, magazynowymi oraz parkingiem podziemnym.

Stały użytkownik budynku – w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego są to pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę, umowę o dzieło i umowę zlecenie, najemcy oraz firmy zewnętrzne wykonujące swoje zobowiązania na terenie kompleksu sportowego wynikające z zawartych umów cywilnoprawnych.

Ochrona przeciwpożarowa- rozumie się przez to realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia, życia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Pożar- w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego to niekontrolowany proces spalania, zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, powodujący straty materialne oraz zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi i mienia.

Miejscowe zagrożenie- w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne i ekologiczne), a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Bezpieczeństwo pożarowe- w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych.

Strefa pożarowa- to budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, o których mowa w § 232 ust. 4, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone w § 271 ust. 1—7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. - w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /Dz. U. Nr 75 z 2002 r. poz. 690 z późniejszymi zmianami/.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Warunki ewakuacji - w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - w rozumieniu niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego to prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

SKRÓTY

IBP	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
PSP	Państwowa Straż Pożarna
SSP	System Sygnalizacji Pożarowej
CSP	Centrala Sygnalizacji Pożaru
PM	Pomieszczenia techniczne i/lub magazynowe

1.2. Przedmiot instrukcji

Przedmiotem instrukcji w zakresie rzeczowym jest zespół budynków biurowo – handlowo – usługowych stanowiących kompleks sportowy w Piekarach Śląskich zlokalizowany przy ul. Solidarności w Piekarach Śląskich.

Niniejsze opracowanie stanowi realizację wymogu prawnego zawartego w § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz. 719). Przepis ten ustala również zakres opracowania, które powinno zawierać:

- a) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, magazynowania i warunków technicznych obiektu w tym zagrożenia wybuchem;
- b) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- c) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- d) sposoby zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- e) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- f) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- g) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- h) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego;
- i) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Do opracowania niniejszej instrukcji wykorzystano:

- a) informacje zebrane podczas wizji lokalnych,
- b) rzuty kondygnacji w formie elektronicznej (PDF),
- c) zdjęcia wykonane podczas wizji lokalnej,
- d) wyjaśnienia oraz informacje udzielone podczas lustracji,

Przedmiotem opracowania nie jest ocena stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, ani przyjętych i zastosowanych rozwiązań technicznych.

1.3. Zakres obowiązywania i odpowiedzialności

Niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została opracowana dla kompleksu sportowego mieszczącego się w Piekarach Śląskich przy ul. Solidarności i nie może być stosowana w innych budynkach. Zawartość IBP obowiązuje wszystkich stałych użytkowników kompleksu sportowego oraz firmy obce wykonujące prace na terenie obiektu.

Zobowiązanie pracowników i osób przebywających w kompleksie sportowym do przestrzegania nakazów, zaleceń i wymogów zawartych w instrukcji pozwoli na zminimalizowanie ryzyka powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia. Stosowanie się do tych zaleceń pozwoli również na działanie minimalizujące skutki tych zdarzeń w przypadku, kiedy już wystąpią.

1.4. Aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Opracowanie oraz aktualizacja IBP jest czynnością z zakresu ochrony przeciwpożarowej, dlatego też zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej czynności te mogą wykonywać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, czyli:

- inżynier bezpieczeństwa pożarowego,
- inżynier pożarnictwa,
- technik pożarnictwa,
- inspektor ochrony przeciwpożarowej,
- rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Każda aktualizacja powinna być odnotowywana na karcie znajdującej się na początku instrukcji. W przypadku, gdy jakieś informacje ulegną dezaktualizacji można daną stronę wymienić, np., gdy zostanie zmieniona aranżacja pomieszczeń biura doraźnie zmieniające

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

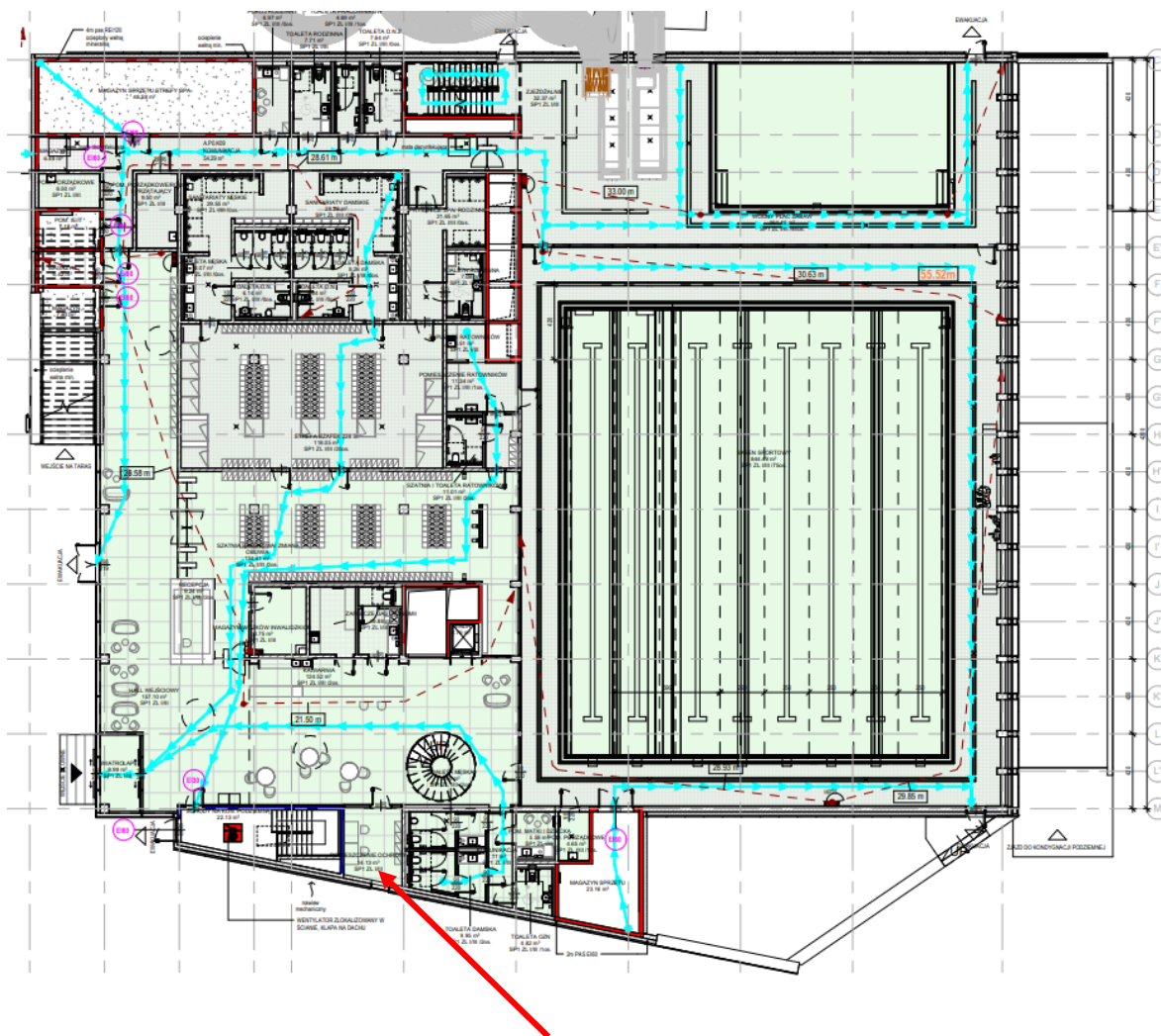
warunki ewakuacji itp., można uzupełnić te informacje dodając strony oznaczone jako np. 15a, 15b, 15c.

Aktualizację IBP należy wykonywać przynajmniej raz na dwa lata lub w przypadku istotnych zmian w budynku. Aktualizację instrukcji nadzoruje Doradca PPOŻ. kompleksu sportowego w Piekarach Śląskich. Następną aktualizację należy przeprowadzić nie później niż w czerwcu 2026 r.

1.5. Przechowywanie IBP

Oryginalny egzemplarz przechowywany jest w pomieszczeniu ochrony.

Miejsce przechowywania IBP

Pomieszczenie
ochrony

1.6. Oznaczenia graficzne użyte w IBP

W niniejszej IBP, w części opisowej jak i rysunkowej mogą pojawić się następujące znaki graficzne:

Znak	Nazwa	Znak	Nazwa
	Kierunek do drogi ewakuacyjnej		Hydrant wewnętrzny
	Wyjście ewakuacyjne		Hydrant zewnętrzny
	Drzwi na drodze ewakuacyjnej		Gaśnica
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		Ręczny Ostrzegacz Pożarowy
	Kierunek do wyjścia schodami w dół		Oddymianie
	Kierunek do wyjścia schodami w górę		Miejsce zbiórki ewakuacji

1.7. Przepisy prawne stanowiące podstawę opracowania:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.
(Dz. U. Nr 81 z 1991 r. poz. 351 z późniejszymi zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. – w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
(Dz. U. Nr 75 z 2002 r. Poz. 690 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. nr 109 poz. 719).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. (Dz. U. nr 124 poz. 1030).

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej.(Dz. U. nr 121 poz. 1137 z późniejszymi zmianami).
6. Instrukcja ITB 409:2005Projektowanie elementów żelbetowych i murowych z uwagi na odporność ogniową.
7. PKN-CEN TS 54-14Systemy sygnalizacji pożarowej - Część 14: Wytyczne planowania, projektowania, instalowania, odbioru, eksploatacji i konserwacji.
8. PN-EN1838:2005P Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
9. PN-EN 50172:2005P Systemy Awaryjnego Oświetlenia Ewakuacyjnego.
- 10.PN-EN12101-2:2005P Systemy kontroli rozprzestrzeniania dymu i ciepła.
Wymagania techniczne dotyczące klap dymowych.
- 11.PN-N-01256-4:1997P Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

W treści niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego mogą pojawiać się odwołania do powyższych przepisów. Będą one zapisane w nawiasie kwadratowym np. [5].

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

2. Sposoby zapoznawania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.

Z niniejszą instrukcją należy zapoznać wszystkich pracowników korzystających z kompleksu sportowego, najemców oraz stałych użytkowników budynku. Zaznajomienie pracowników z treścią IBP oraz przepisów przeciwpożarowych powinno odbywać się w formie szkolenia zorganizowanego przez pracodawcę. Szkolenie takie należy przeprowadzać minimum raz na dwa lata lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian techniczno-organizacyjnych (np. zmiana IBP, zmiany w organizacji ochrony przeciwpożarowej, itp.). Czasookresy przeprowadzania szkoleń nie zostały uregulowane przepisami przeciwpożarowymi. Niemniej jednak, takie zalecenie zostało wydane przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej. Pracowników z funkcją Koordynator ewakuacji szkoli budynkowy Doradca ds. bezpieczeństwa pożarowego.

Firmy obce wykonujące krótkoterminowe zlecenia (w tym prace niebezpieczne pod względem pożarowym) na terenie budynku powinni zostać zapoznani z treścią niniejszego dokumentu w formie instruktażu lub poprzez samodzielne przeczytanie IBP o zasadach panujących w budynku w zakresie bezpieczeństwa pożarowego. Instruktaż taki prowadzi osoba dopuszczająca zewnętrzną firmę lub osobę do pracy.

2.1. Zakres szkolenia

Zakres szkolenia powinien obejmować minimum następujące zagadnienia:

Zasady ogólne, przepisy przeciwpożarowe:

- a) podstawowe akty prawne (ogólnie),
- b) opracowania wewnętrzne – instrukcja bezpieczeństwa pożarowego,
- c) obowiązki użytkowników obiektu na wypadek powstania pożaru,
- d) charakterystyka występujących zagrożeń.

Zapobieganie pożarom:

- a) przyczyny powstawania pożarów i wybuchów,
- b) możliwości rozprzestrzeniania dymu i ognia z uwzględnieniem zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń,
- c) czynności zabronione w budynku.

Warunki ochrony przeciwpożarowej:

- a) drogi ewakuacyjne,
- b) urządzenia przeciwpożarowe mające wpływ na sytuację pożarową lub warunki ewakuacji – zasady i sposoby użycia (uruchomienia) hydrantów wewnętrznych oraz innych urządzeń przeciwpożarowych, rozmieszczenie hydrantów wewnętrznych oraz elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- c) instalacje gaśnicze,
- d) system sygnalizacji pożarowej,
- e) urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu,
- f) hydranty wewnętrzne,
- g) oświetlenie ewakuacyjne,
- h) przeciwpożarowy wyłącznik prądu,

Gaśnice:

- a) grupy pożarów,
- b) rodzaje gaśnic według zastosowanego środka gaśniczego,
- c) rodzaj gaśnic zastosowanych w obiekcie,
- d) zasady użycia (uruchomienia) gaśnic.

Sposoby postępowania na wypadek pożaru:

- a) zasady alarmowania,
- b) numery alarmowe i miejskich służb ratowniczych,
- c) zasady powiadamiania służb ratowniczych o zagrożeniu, w tym zgłaszanie pożaru do PSP,
- d) zasady prowadzenia ewakuacji,
- e) zachowanie się w pomieszczeniach zadymionych,
- f) ewakuacja ludzi i mienia,
- g) miejsca zbiórek po ewakuacji,
- h) zasady gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic i hydrantów wewnętrznych zasady gaszenia odzieży na człowieku.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu w tym zagrożenia wybuchem.

3.1. Ogólna charakterystyka obiektu

Przedmiotem opracowania jest kompleks sportowy zlokalizowany na rogu ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego i ul. Solidarności w Piekarach Śląskich. Kompleks sportowy, będący budynkiem użyteczności publicznej, posiada dwie kondygnacje nadziemne i jedną kondygnację podziemną. Budynek zaliczono do grupy wysokości niski (N),

Kompleks Sportowy

W kompleksie sportowym występują następujące strefy pożarowe o powierzchni i przeznaczeniu:

- pomieszczenia użytkowe – część basenowa z zapleczem sanitarnym
- pomieszczenia techniczne na kondygnacji podziemnej,

Podstawowe dane liczbowe i pożarowe:

- Liczba kondygnacji nadziemnych: 2
- Liczba kondygnacji podziemnych: 1
- Powierzchnia zabudowy: 2 369 m²
- Powierzchnia całkowita: 5 093 m²
- Wysokość budynku: 11,23 m (N)
- Gęstość obciążenia ogniowego: garaż i pomieszczenia gospodarcze do 500 MJ/m²
- Kategoria zagrożenia ludzi: ZLIII + ZLI+ PM
- Strefy pożarowe: Kompleks podzielono na główne strefy poż. opisane powyżej, ponadto należy wydzielić pożarowo klatki schodowe, pomieszczenia elektryczne, teletechniczne, przyłącza wody, węzły ciepłownicze, pompownie przeciwpożarowe, wentylatornie oraz pomieszczenia magazynowe;
- Klasa odporności pożarowej budynku:

Część podziemna:	„B”
Część nadziemna	„B”

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje:

- wodno-kanalizacyjne,
- elektroenergetyczne,
- wentylacyjne,
- telewizji CCTV,
- teletechniczne,
- piorunochronne,
- kontrolę dostępu.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Instalacje przeciwpożarowe:

- hydranty wewnętrzne przeciwpożarowe 25,
- wentylacja grawitacyjna pożarowa oddymiająca (klatka schodowa),
- wentylacja mechaniczna oddymiająca (klatka schodowa)
- system sygnalizacji pożarowej,
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne,
- przeciwpożarowe klapy odcinające,
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu,

3.2. Kategoria zagrożenia ludzi

Kompleks sportowy klasyfikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III + ZL I** (w myśl Rozporządzenia Ministra Infrastruktury przywołanego powyżej [2] §209 ust.2). Wszystkie pomieszczenia techniczne w budynku oraz garaże traktujemy na podstawie §209 ust. 3 [2] jako **PM** (Produkcyjno-Magazynowe).

3.3. Gęstość obciążenia ogniowego

W przedmiotowych budynkach strefy pożarowe PM stanowią:

- pomieszczenia techniczne,
- pomieszczenia magazynowe, techniczne i inne o podobnym przeznaczeniu.

Gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń technicznych, magazynowych i innych o podobnym przeznaczeniu przyjęto jako nie większą niż 500 MJ/m². Pomieszczenia te wydzielono do odrębnych stref pożarowych ścianami i stropami o klasie REI 120 oraz zamknięto drzwiami EI60.

3.4. Klasa odporności pożarowej budynku i odporności ogniowej elementów konstrukcyjnych

Konstrukcja kompleksu sportowego przy ul. Solidarności w Piekarach Śląskich wykonana jest w następujących klasach odporności pożarowej:

- część podziemna budynku: klasa „B”,
- część nadziemna budynku: klasa „B”.

Poszczególne elementy konstrukcyjne budynku spełniają co najmniej następujące wymagania:

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Klasa odporności ogniowej §216 ust. 1 [2]

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przykrycie dachu
1	2	3	4	5	6	7
„B”	R 120	R 30	REI60	EI 60	EI 30	RE 30

Wszystkie elementy konstrukcyjne posiadają cechę „Nie Rozprzestrzeniające Ognia” (NRO). Cecha ta wynika z rodzaju zastosowanego materiału konstrukcyjnego, oraz wymagań zawartych w §216 ust. 2 [2].

Objaśnienie skrótów:

R- Nośność ogniowa

E- Szczelność ogniowa

I- Izolacyjność ogniowa

30, 60, 120 - czas (wyrażony w minutach), przez który dany element konstrukcyjny zachowa parametry oddzielające i nie dopuści do rozprzestrzenienia ognia do innych stref pożarowych.

3.5. Strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe

Kompleks sportowy podzielony jest na następujące strefy pożarowe:

Strefa pożarowa	Symbol	Zakres	Powierzchnia
Strefa pożarowa 1 - ZL I / ZL III	SP 1	Pomieszczenia użytkowe - (część basenowa z zapleczem sanitarnym)	3316 m ²
Strefa pożarowa 2 - PM	SP 2	Pomieszczenia techniczne na kondygnacji podziemnej	751 m ²

Dodatkowo jako odrębne strefy pożarowe przewiduje się wydzielenie pomieszczeń technicznych (pomieszczenia elektryczne, teletechniczne, przyłącza wody, węzły ciepłownicze, pompownie przeciwpożarowe, wentylatornie i inne pomieszczenia o funkcji technicznej) oraz pomieszczenia magazynowe.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

3.6. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu¹

Budynek został wyposażony w przeciwpowarowy wyłącznik prądu. **Jest on zlokalizowany w pobliżu głównych wejść do poszczególnych segmentów budynków lub głównych złączy sieciowych**, uruchomiony może być przez dowódcę przybyłej JRG PSP prowadzącego akcję ratowniczo-gaśniczą.

3.7. Informowanie w obiekcie o zagrożeniu powarowym

Informację / sygnał w sytuacji zagrożenia można przekazać za pomocą:

- rozmowy bezpośredniej,
- telefonów stacjonarnych,
- telefonów komórkowych,
- sygnalizatorów akustycznych,
- tuby.

3.8. Obiekty sąsiadujące

Kompleks sportowy spełnia wymagania dotyczące wymaganej odległości od innych obiektów budowlanych.

Poszczególne odległości wynoszą odpowiednio:

- od strony północnej oddalony jest o co najmniej 18 m ścianą z oknami od granicy działki,
- od strony wschodniej oddalony jest o co najmniej 10 m ścianą z oknami od granicy działki,
- od strony południowej oddalony jest o co najmniej 11 m ścianą bez okien oraz co najmniej 10 m ścianą z oknami od granicy działki
- od strony zachodniej oddalony jest o co najmniej 132 m ścianą bez okien oraz co najmniej 132 m ścianą z oknami od granicy działki i co najmniej 10 m od znajdującego się na tej działce budynku.

3.9. Przewidywana liczba osób

Zgodnie z wyliczeniami przyjęto następującą liczbę osób mogących jednocześnie przebywać na poszczególnych kondygnacjach kompleksu:

---

¹ PPOŻ wyłącznik prądu to w myśl §183 ust. 2 [2] urządzenie odcinające dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego		
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich		

Poziom		Liczba osób
Poziom -1	-	49
Parter	-	510
Piętro +1	-	30

3.10. Materiały niebezpieczne pożarowo

W budynkach nie zakłada się magazynowania lub przerobu materiałów niebezpiecznych pożarowo definiowanych jak w § 2 ust. 1 pkt.1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku ws. ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów za wyjątkiem niżej wskazanych. W pomieszczeniach wchodzących w skład kompleksu sportowego mogą występować materiały palne oraz niewielkie ilości cieczy palnych, w tym między innymi: sprzęt sportowy, wyroby z tkanin naturalnych i sztucznych, wyroby ze skóry i tworzyw sztucznych, sprzęt AGD i RTV, artykuły spożywcze, alkohole, kosmetyki osobiste i gospodarcze, meble i artykuły biurowe, książki, płyty CD, zabawki, gazety oraz inne podobne.

4. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę oraz drogi pożarowe

Dla kompleksu sportowego zapewniono przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę funkcjonujące w oparciu o hydranty zewnętrzne DN80. Łącznie dla budynku zapewniono 20 l/s wody służącej do zewnętrznego gaszenia pożaru. Odległość hydrantów od obiektu wynoszą: najbliższy zlokalizowany jest min 5 m od obiektu, a maksymalnie 75 m, a kolejne 150 m. Łącznie przewidziano 2 hydranty podziemne do potrzeb zaopatrzenia w wodę obiektu.

Drogi pożarowe

Zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi [4] dla budynku o takiej charakterystyce i klasyfikacji wymagana jest droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego.

Ze względu na złagodzenie § 12 ust. 7 [4], dla budynku nie ma konieczności zapewnienia drogi pożarowej lecz jedynie zapewnione połączenia z drogą pożarową wyjść z budynku, utwardzonym dojściem o szerokości 1,5 m i długości nie większej niż 30 m, sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej w budynku.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

5. Charakterystyka zagrożeń pożarowych

5.1. Potencjalne źródła powstawania pożarów

Nieostrożność osób

- Nieprzestrzeganie kategorycznego zakazu palenia tytoniu w budynku, za wyjątkiem miejsc do tego wyznaczonych.
- Porzucenie niedopałka papierosa lub zapalki do kosza na śmieci lub między inne palne przedmioty.
- Nieprawidłowe wykonywanie prac remontowych, prac spawalniczych i innych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
- Pozostawienie palnych przedmiotów w pobliżu urządzeń grzewczych.
- Pozostawienie bez dozoru lub niewyłączonego z sieci grzejnika elektrycznego, kuchenki, piecyka, grzałki, czajnika elektrycznego, kuchenki mikrofalowej oraz innych urządzeń AGD, których działanie bez dozoru może spowodować pożar.
- Pożary urządzeń kuchennych, gorących tłuszczów itp.
- Pozostawienie bez nadzoru odbiorników energii elektrycznej nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji.

Wady i braki w instalacji oraz urządzeniach energetycznych

Jedną z najczęściej występujących przyczyn powstania pożaru ma swe źródło w instalacji i urządzeniach elektroenergetycznych w wyniku:

- starzenia się izolacji instalacji,
- zanieczyszczeń uzwojeń generatorów i silników,
- niedostatecznego chłodzenia silników, transformatorów,
- niewłaściwej izolacji lub niedostatecznej warstwy izolacji,
- uszkodzeń izolacji,
- błędnego łączenia przewodów,
- przeciążenia instalacji,
- zwarcia,
- stosowania prowizorycznych instalacji.

Koniecznością zatem staje się rygorystyczne przestrzeganie czasookresu badań instalacji elektroenergetycznej.

Eksploatacja urządzeń i instalacji, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia się pożaru jest zabroniona.

Inne

- samozapalenia - nasączone olejami, smarami tkaniny, papier wykorzystane podczas sprzątania wyrzucone do kosza bądź innych pojemników mogą ulec samozapaleniu,
- wyładowania atmosferyczne,
- podpalenia.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Powstały pożar to układ dynamiczny. Jego rozwój zależy od wielu czynników, które w istotny sposób wpływają na szybkość rozprzestrzeniania się. Do najczęściej występujących czynników można zaliczyć:

- warunki budowlane i instalacyjne,
- właściwości fizykochemiczne składowanych materiałów,
- palne elementy wystroju wnętrz,
- nagromadzenie nadmiernej ilości materiałów palnych,
- brak podręcznego sprzętu gaśniczego lub nieumiejętność posługiwania się gaśnicami,
- nieznajomość zasad i sposobu likwidacji pożaru w pierwszej fazie jego trwania,
- pora doby, w której powstał pożar,
- zbyt późne zaalarmowanie jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

5.2. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

Pożar w obiekcie może się rozprzestrzeniać m.in. poprzez:

- połączenia technologiczne pomiędzy pomieszczeniami i kondygnacjami (np. szachty elektryczne, niezabezpieczone przepusty instalacyjne),
- palne elementy budynku, wykończenia wnętrz oraz wyposażenia pomieszczeń,
- otwory okienne oraz drzwiowe wykonane z materiałów palnych,
- a także poprzez promieniowanie ciepłe, przewodnictwo ciepłe i konwekcję.

W kompleksie sportowym ewentualny rozwój pożaru będzie ograniczony z uwagi na zastosowanie wszystkich elementów konstrukcyjnych nierozprzestrzeniających ognia. W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się dymu w obrębie pionowych dróg ewakuacyjnych (klatki schodowe) zastosowano odpowiedni system wentylacji pożarowej oddymiającej grawitacyjnej z nawiewem grawitacyjnym lub mechanicznym.

Ponadto wszystkie kondygnacje i pomieszczenia PM zostały wydzielone drzwiami przeciwpożarowymi co również pozwoli na ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru pomiędzy tymi strefami. Pomimo wielu zabezpieczeń stosowanych w kompleksie sportowym, żadne nie da 100% ochrony przed rozwojem pożaru. Dym w pionie może rozprzestrzeniać się na poszczególne kondygnacje poprzez kanały wentylacyjne lub trasami kablowymi i przepustami niezabezpieczonymi ognioochronnie przy przejściu przez stropy i ściany. W poziomie pożar będzie rozprzestrzeniał się w obrębie palnych materiałów występujących w obrębie pomieszczeń oraz na drogach komunikacji ogólnej.

W przypadku wystąpienia pożaru w budynku może on rozprzestrzeniać się po stałych materiałach palnych, które stanowią wyposażenie pomieszczeń (meble, materiały wystroju wnętrz, zasłony itp.) lub są magazynowane na terenie obiektu.

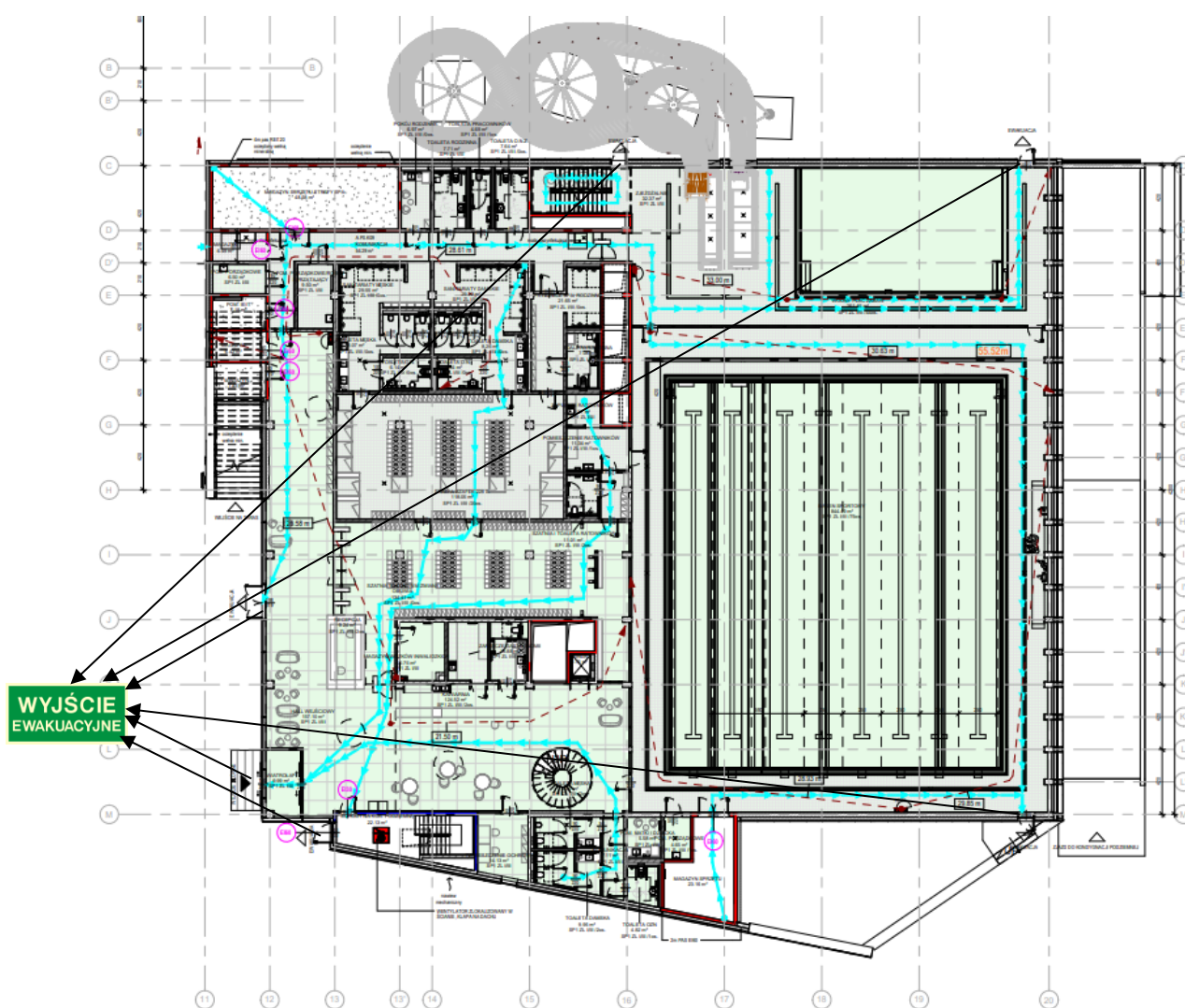
6. Warunki i organizacja ewakuacji oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

6.1. Zasady ogólne

Zgodnie z podstawowymi obowiązkami przeciwpożarowymi za sprawność ewakuacji z pomieszczeń i powierzchni odpowiedzialni są pracownicy znajdujący się w budynku objętym ewakuacją. Za ewakuację odpowiadają pracownicy wyznaczeni w trybie art. 209¹ Kodeksu Pracy zwani dalej koordynatorami ewakuacji. Pracowników przeznaczonych do spełnienia tych zadań desygnuje pracodawca np. poprzez ich powołanie oraz stworzenie imiennej listy. W budynku zaleca się, żeby na każdą kondygnację przypadał przynajmniej 1 koordynator ewakuacji oraz 1 osoba mogąca zastąpić koordynatora podczas jego nieobecności.

6.2. Wyjścia ewakuacyjne

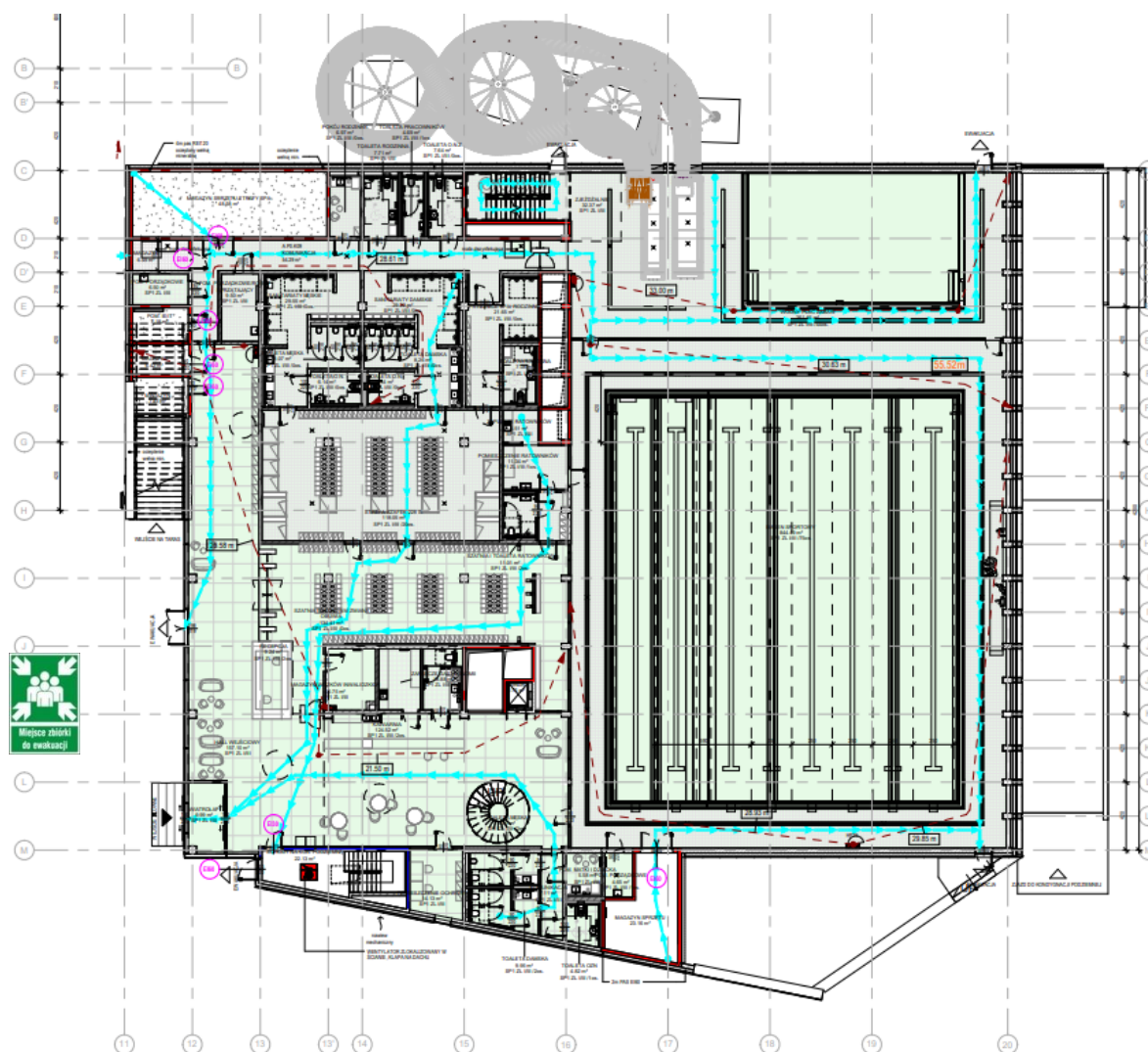
Z kompleksu sportowego możliwa jest ewakuacja bezpośrednio na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej.

6.3. Miejsce zbiórki ewakuacji

W przypadku wystąpienia zagrożenia i ogłoszenia komunikatu ewakuacyjnego wszyscy użytkownicy kompleksu sportowego zobowiązani są do ewakuowania się w wyznaczone bezpieczne miejsce.

Główne miejsce zbiórki osób ewakuowanych znajduje się przy wyjściu głównym z kompleksu sportowego. W tym miejscu należy bezzwłocznie zgłosić się do osób posiadających znak „miejsce zbiórki ewakuacji”.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

6.4. Wytyczne przeprowadzenia ewakuacji

Ewakuację prowadzi się poziomymi i pionowymi drogami komunikacji ogólnej tj. korytarze oraz klatka schodowa.

W przedmiotowym budynku, dojścia ewakuacyjne projektowane są w części PM podziemnej oraz w części podziemnej ZL III. Pomieszczenia PM w części podziemnej nie są pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt ludzi. Z pomieszczeń strefy pożarowej PM ewakuacja odbywa się w dwóch kierunkach dojściem ewakuacyjnym przy zachowaniu dojścia krótszego o długości 100 m oraz 200 m dla dojścia dłuższego. Z części podziemnej ZL III ewakuacja odbywa się dojściem ewakuacyjnym do obudowanej i oddymianej klatki schodowej z zachowaniem dojścia ewakuacyjnego do 10 m. Z pomieszczeń PM stanowiących odrębne strefy pożarowej ewakuacja odbywa się do sąsiedniej strefy pożarowej. Pomieszczenie podbasenia jest zaliczane do strefy pożarowej ZL I, pomieszczenie to nie jest przeznaczone na stały lub czasowy pobyt ludzi, ewakuacja z tego pomieszczenia odbywa się bezpośrednio na zewnątrz budynku oraz do sąsiedniej strefy pożarowej. W części nadziemnej budynku A ewakuacja odbywa się na zasadach przejścia ewakuacyjnego. Występujące w części nadziemnej pomieszczenia PM stanowiące odrębne strefy pożarowe nie są pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt ludzi. Ewakuacja z tych pomieszczeń możliwa jest do sąsiedniej strefy pożarowej. Dopuszczalne długości dojścia ewakuacyjnego nie będą przekroczone.

Drogi ewakuacyjne zostały oznaczone fotoluminescencyjnymi znakami ewakuacyjnymi oraz awaryjnym oświetleniem ewakuacyjnym kierunkowym z autonomicznym zasilaniem. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby znajdujące w pobliżu źródła pożaru. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się oraz poszkodowane.

Kondygnacje nadziemne

Osoby przebywające na piętrach od pierwszego wzwyż po usłyszeniu alarmu dźwiękowego muszą bezzwłocznie przerwać pracę i udać się do najbliższej klatki schodowej. Klatkę schodową należy przejść na kondygnację parterową, a następnie wyjść na zewnątrz i udać się do miejsca zbiórki ewakuacji.

W trakcie ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) poruszać się prawą stroną po wszystkich drogach ewakuacyjnych,
- 2) ewakuować się najkrótszą drogą prowadzącą na zewnątrz budynku,
- 3) iść szybkim, stanowczym krokiem w wyznaczonym kierunku,
- 4) nie zatrzymywać się, ani nie poruszać się w kierunku przeciwnym do kierunku prowadzonej ewakuacji,

- 5) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej (w dolnych partiach pomieszczeń jest najmniej dymu), trzymać się ścian żeby nie stracić orientacji podczas ewakuacji,
- 6) w przypadku zasłabnięcia osób należy podjąć starania w celu wyniesienia ich na zewnątrz budynku lub w inne miejsce bezpieczne, a w przypadku braku takiej możliwości, poinformować prowadzących ewakuację,
- 7) w przypadku odcięcia dróg ewakuacji, należy niezwłocznie dostępnymi środkami (np. telefon komórkowy) powiadomić dyspozytora PSP (112, 998) a następnie zebrać się w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i podać swoją lokalizację,
- 8) w trakcie prowadzonej ewakuacji częściowej lub całkowitej wszystkie osoby opuszczające budynek lub udzielające pomocy w ewakuacji – są zobowiązane podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą oraz do zachowania spokoju w celu umożliwienia sprawnego prowadzenia ewakuacji,
- 9) po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia na kondygnacji objętej ewakuacją. Przy jakichkolwiek niezgodnościach stanu osobowego należy natychmiast ten fakt na miejscu zbiórki ewakuacji – osobom zbierającym informacje o ewakuowanych – posiadają znak „miejsce zbiórki ewakuacji” oraz mają żółte odblaskowe kamizelki „Koordynator ewakuacji Kompleksu Sportowego”.

UWAGA: W czasie ewakuacji nie korzystać z wind!

6.5. Przeprowadzanie próbnych ewakuacji

W budynku zgodnie z Rozporządzeniem MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów § 17 [3] występuje prawny obowiązek przeprowadzania próbnych ewakuacji, ponieważ łączna liczba pracowników przekracza 50 osób. Próbną ewakuację wymagane są w obiektach, w których pracuje powyżej 50 osób.

Z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej, przeprowadzanie próbnych ewakuacji jest niezwykle korzystne i doraźnie poprawia bezpieczeństwo. Przeprowadzenie takich ćwiczeń jest wymagane w Kompleksie Sportowym nie rzadziej niż raz w roku. Ćwiczenia należy przeprowadzać zgodnie z procedurą postępowania na wypadek pożaru stanowiącą załącznik niniejszej instrukcji.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji ma na celu sprawdzenie i ocenę przygotowania obiektu i użytkowników do sytuacji rzeczywistego zagrożenia. Należy je przeprowadzać w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi. Jako praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji (alarm ćwiczebny) nie mogą być traktowane inne (np. fałszywe) alarmy, w wyniku których taką ewakuację musiano przeprowadzić.

Ponadto o terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji należy powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Piekarach Śląskich nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

W trakcie ćwiczeń wskazane jest sprawdzenie funkcjonowania technicznych systemów zabezpieczeń (system sygnalizacji pożarowej, ppoż. wyłącznik prądu). Wywołanie alarmu

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

ewakuacyjnego w obiekcie pozwoli na sprawdzenie zachowania osób po usłyszeniu alarmu, ich reakcje na alarm oraz w pewien sposób przygotuje opuszczające obiekt osoby do ewakuowania się w odbiegających od normalnych warunkach.

6.6. Czynniki utrudniające ewakuację

Podczas pożaru podstawowymi czynnikami utrudniającymi ewakuację są:

- ograniczenie widoczności,
- toksyczne produkty spalania,
- wysoka temperatura gazów pożarowych,
- promieniowanie cieplne.

Ograniczenie widoczności

Dym utrudnia przede wszystkim ewakuację ludzi, gdyż ogranicza widoczność. Ograniczenie widoczności powoduje, że ludzie tracą orientację w budynku i mimo istnienia odpowiednich znaków wskazujących kierunek ewakuacji, nie mogą odnaleźć właściwej drogi. Człowiek wówczas narażony jest na oddziaływanie pozostałych czynników stanowiących zagrożenie dla jego życia.

Dopuszczalna widoczność w przypadku ludzi znających budynek powinna wynosić nie mniej niż 10 m tzn. powinna ona umożliwić poruszanie się bez większych problemów. Ograniczenie widoczności to pierwszy parametr krytyczny, który zostanie przekroczony podczas pożaru.

Spadek stężenia tlenu

Duże zagrożenie dla ludzi stanowi drastyczny spadek stężenia tlenu, który zostaje pochłaniany w procesie spalania, osiągając po kilku minutach stężenie rzędu 10%, przy czym niezbędne do przeżycia przyjmuje się stężenie 7%. Tlen pochłaniany jest nie tylko podczas bezpośredniego spalania paliwa, ale również przy dopalaniu się cząsteczek sadzy znajdujących się w dymie. Z tego powodu, niebezpieczny spadek stężenia tlenu może wystąpić nawet w znacznych odległościach od źródła ognia.

Wpływ stężenia tlenu na organizm ludzki

Stężenie tlenu	Objawy
<i>15÷21</i>	<i>Brak</i>
<i>12÷15</i>	<i>Zmęczenie</i>
<i>8÷12</i>	<i>Zawroty głowy, nudności</i>
<i>6÷8</i>	<i>Skrajne wyczerpanie, duszenie się, zapaść</i>
<i>3÷6</i>	<i>Utrata przytomności, w ciągu minut możliwa śmierć</i>
<i>0÷3</i>	<i>Utrata przytomności, w ciągu sekund śmierć</i>

Źródło: Quintiere J. G., Principles of fire behaviour, Delmar, 1998.

Temperatura gazów pożarowych

Temperatura powstającego dymu jest zależna od wielkości pożaru oraz czasu jego trwania. Przyjmuje się, że niebezpieczeństwo stanowi kontakt z dymem o temperaturze przekraczającej 60°C. Temperatura ta może spowodować poparzenia skóry i poparzenia dróg oddechowych. To drugie uważa się za główną przyczynę zgonów powstałych w wyniku oddziaływania cieplnego. Ze względu na mały ciężar właściwy gorącego dymu, obserwuje się zjawisko jego unoszenia do warstwy podsufitowej. Wysokie pomieszczenia mogą zminimalizować ryzyko poparzeń osób podejmujących ewakuację.

7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

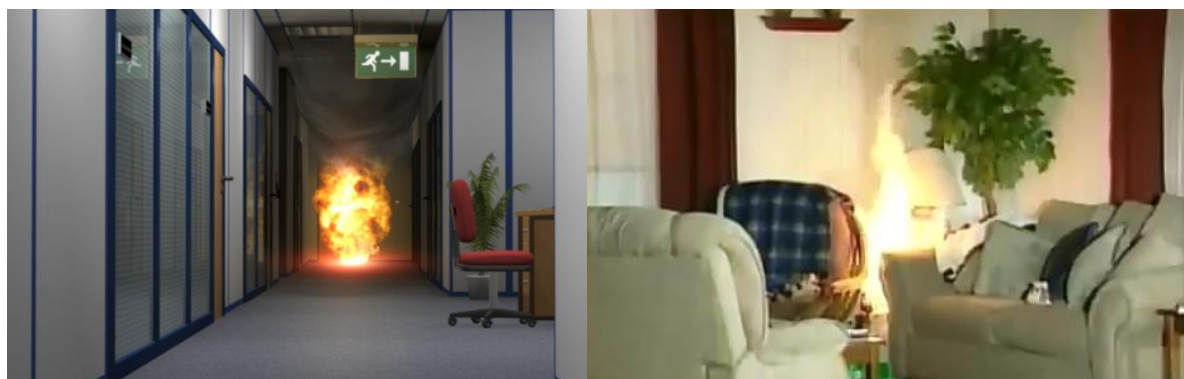
7.1. Zasady ogólne

Zgodnie z art. 209¹ Kodeksu Pracy, pracodawca wyznacza pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów. Pracowników przeznaczonych do spełnienia tych zadań desygnuje pracodawca np. poprzez ich powołanie oraz stworzenie imiennej listy.

W budynku zaleca się, żeby na każdą firmę przypadała 1 osoba na kondygnację wyznaczona na do zwalczania pożarów oraz 1 osoba mogąca ją zastąpić podczas nieobecności.

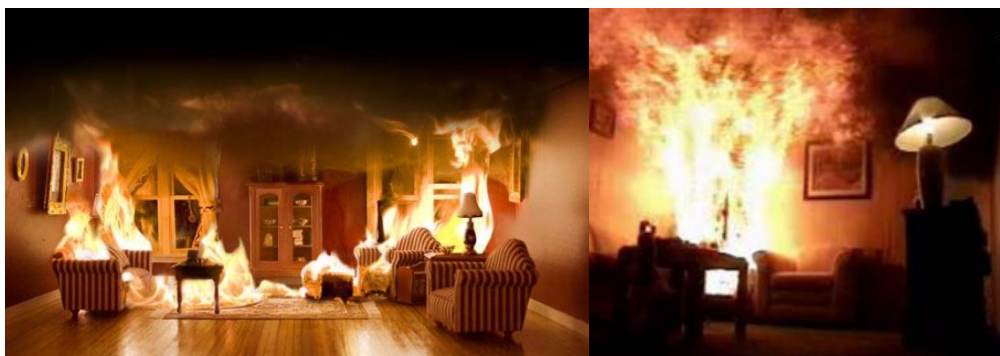
Dyrektywa 89/391/EWG na bazie której powstał zapis art. 209¹ Kodeksu Pracy jednoznacznie określa, że pracownik wyznaczony do zwalczania pożarów nie może ponieść konsekwencji w wyniku niepodjęcia działań gaśniczych jeżeli pożar może zagrozić jego bezpieczeństwu. Nie każdy pożar powinien decydować o rozpoczęciu ewakuacji, jednak każdy pożar wymaga od użytkownika kompleksu sportowego reakcji. Na potrzeby niniejszego opracowania oraz ułatwienia podejmowania decyzji wprowadza się dwa pojęcia:

Pożar mały - jest to pożar, który (w danym momencie) nie zagraża zdrowiu i życiu użytkownikom budynku i którego można zwalczyć przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego

Cechy charakterystyczne małego pożaru - niewielkie promieniowanie ciepłe (przebywanie w pobliżu płomienia nie sprawia dyskomfortu fizycznego), zadymienie jest bardzo małe i nie ogranicza widoczności, palą się pojedyncze elementy (np. monitor).

Pożar duży - jest to pożar, który zagraża zdrowiu i życiu lub/i którego nie można ugasić przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

Cechy charakterystyczne dużego pożaru: zadymienie znacznie ograniczające widoczność, wysokie promieniowanie ciepłe, swoim zasięgiem obejmuje kilka elementów, zaczyna się spalać faza gazowa.

W przypadku zauważenia pożaru małego, pierwszą reakcją powinno być:

- Powiadomienie krzykiem wszystkich osób znajdujących się w pobliżu o pożarze (cel powiadomienia- wzbudzić czujność, zapewnić sobie pomoc przy zwalczaniu pożaru).
- Równolegle z powiadamianiem należy znaleźć najbliższą gaśnicę i podjąć próbę gaszenia.
- W miarę możliwości w czasie wyżej wymienionych czynności należy niezwłocznie powiadomić ochronę, a co za tym idzie przekazać jej niezbędne informacje dot. występującego zagrożenia.

Jeżeli pożar uda się ugasić gaśnicami, o fakcie wystąpienia pożaru, pracownik powinien powiadomić swojego przełożonego. W dalszej kolejności zostaną podjęte pozostałe czynności takie jak obserwacja miejsca wystąpienia pożaru, ewentualne wezwanie Państwowej Straży Pożarnej, ogłoszenie ewakuacji (gdy zajdzie taka potrzeba), przewietrzenie pomieszczenia, podjęcie czynności naprawczych jeżeli pożar powstał np. w wyniku niesprawnej instalacji elektrycznej.

W przypadku zauważenia pożaru dużego, pierwszą reakcją powinno być:

- Powiadomienie krzykiem wszystkie osoby znajdujące się w pobliżu pomieszczenia. Przekaz powinien być jasny – Uwaga! Pali się pomieszczenie! Proszę się ewakuować!

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- b) Jak najszybciej należy nacisnąć najbliższy ROP - który uruchomi sygnalizatory akustyczne oraz wyśle sygnał do Straży Pożarnej. Bezzwłocznie należy opuścić budynek.
- c) W miarę możliwości w czasie wyżej wymienionych czynności należy niezwłocznie powiadomić ochronę, a co za tym idzie przekazać jej niezbędne informacje dot. występującego zagrożenia.

Szczegółowe działanie osób w budynku określa procedura stanowiąca załącznik niniejszego opracowania.

7.2. Powiadamianie Państwowej Straży Pożarnej o zagrożeniu

Zgodnie z art. 9 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, „każdy kto zauważy pożar (..) jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję (...)”.

Przy alarmowaniu telefonicznym Państwowej Straży Pożarnej, należy:

- a) wybrać właściwy numer **112** a po zgłoszeniu się dyżurnego, podać następujące informacje:
- b) **Zgłaszam pożar** w kompleksie sportowym w Piekarach Śląskich przy ul. Solidarności.
- c) **Pali się w części budynku.....**(podaj nazwę np. w biurze na kondygnacji 3 w budynku A)
- d) **Palą się .....**(określ co się pali np. regał biurowy, serwer, samochód). Spróbuj określić jak duży jest pożar np. „Zadymione jest całe 3 piętro budynku A”.
- e) **Jeśli są ranni** podaj ich liczbę, orientacyjny rodzaj obrażeń (np. poparzenia, złamania) i stan (przytomny/nieprzytomny).
- f) Jeżeli masz taką wiedzę podaj informację czy w części budynku w której jest pożar znajdują się ludzie?
- g) Jeżeli dyżurny zapyta, podaj swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego dzwonisz do PSP.

UWAGA: nie odkładaj słuchawki dopóki dyżurny PSP nie potwierdzi, że zgłoszenie przyjął. Słuchaj dyżurnego i udzielaj mu tych informacji, o które pyta.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

8. Urządzenia przeciwpożarowe oraz ich współdziałanie podczas pożaru w budynku

8.1. Budynek został wyposażony w następujące urządzenia przeciwpożarowe

- a) System Sygnalizacji Pożarowej – Usytuowanie centrali SSP w pomieszczeniu ochrony na parterze z całodobowym dozorem fizycznym – z monitoringiem do Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Piekarach Śląskich,
- b) Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa,
- c) Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne – zapewnia oświetlenie dróg ewakuacyjnych po zaniku napięcia podstawowego przez czas 60 minut,
- d) Grawitacyjny system wentylacji oddymiającej w klatkach schodowych,
- e) Mechaniczny system wentylacji oddymiającej w klatkach schodowych,
- f) Przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- g) Hydranty wewnętrzne,
- h) Przeciwpożarowe klapy odcinające,
- i) Drzwi przeciwpożarowe wyposażone w systemy sterowania (kompensacja powietrza do klatek schodowych),
- j) Instalacja odgromowa.

Reakcje systemu sygnalizacji pożaru:

Poniżej opisano założenia ogólneysterowania jakie zrealizuje System Sygnalizacji Pożarowej po wykryciu pożaru w kompleksie sportowym. Szczegółoweysterowania w zależności od miejsca wystąpienia zagrożenia opisane są w scenariuszu pożarowym opracowanym przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Alarm I stopnia
Czas potwierdzenia: 60 sekund
Jest to czas, w którym na panelu centrali pożarowej należy potwierdzić odebranie informacji o potencjalnym zagrożeniu. Jeżeli przez 60 sekund nie będzie reakcji wówczas bezzwłocznie uruchomi się alarm II stopnia.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Czas rozpoznania: 5 minut
Jest to czas, w którym pracownik służby ochrony sprawdza zasadność wystąpienia potencjalnego pożaru. Jeżeli po 5 minutach nie będzie reakcji ze strony ochrony oraz pracownika CAD (np. skasowanie alarmu) wówczas bezzwłocznie uruchomi się alarm II stopnia.
Alarm I stopnia powoduje:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uruchomienie sygnalizatora akustycznego przy Centrali Pożarowej 2. Wskazanie potencjalnego miejsca wystąpienia pożaru.
Alarm II stopnia powoduje:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sterowania SSP (oddymianie, otworenie klap), 2. Zwolnienie drzwi klatek ewakuacyjnych (ew. wewnętrzne drzwi pow. biurowe – kontrola dostępu), 3. Zjazd wind osobowych na parter, 4. Panel centralki alarmowej w pom. centrali: alarm, 5. Transmisja alarmu pożar do stacji monitoringu, 6. Otwarcie drzwi wyjściowych w Budynku A, 7. Zwolnienie bramek tripod.

9. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

Zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi przy obliczaniu wymaganej ilości jednostek masy środka gaśniczego przyjęto zasadę, iż na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej powinno przypadać minimum 2 kg (lub 3 dm³) środka gaśniczego, co zostało określone w rozporządzeniu przywołanym powyżej w §32 ust. 3 [3].

9.1. Zasady rozmieszczenia gaśnic w kompleksie sportowym w Piekarach Śląskich

- a) Sprzęt jest umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych – głównie w skrzyniach hydrantowych.
- b) Miejsca usytuowania sprzętu są oznakowane zgodnie z PN.
- c) Do sprzętu jest zapewnione dojście o szerokości co najmniej 1 m.
- d) Sprzęt umieszczono w miejscach, gdzie nie jest narażony na uszkodzenia mechaniczne.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- e) Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy w kompleksie sportowym nie przekracza 30 m.

9.2. Grupy pożarów

Rodzaj gaśnic jest dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

Grupy pożarów

Grupa	Rodzaj pożaru	Środki gaśnicze
A	Pożary materiałów stałych, zwykle pochodzenia ograniczonego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli (np. papier, drewno, węgiel)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy (fosforanowy),
B	Pożary cieczy palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (np. rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne)	piana gaśnicza, proszek gaśniczy (węglanowy, fosforanowy), dwutlenek węgla, zamienniki halonów
C	Pożary gazów palnych (gaz miejski, metan, propan-butan)	proszek gaśniczy (węglanowy, fosforanowy), dwutlenek węgla, zamienniki halonów
D	Pożary metali (sód, potas, magnez)	specjalne proszki gaśnicze do pożarów metali
F	Pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych	środki syntetyczne AFFF, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla.

9.3. Gaśnice występujące w obiekcie

Bardzo ważnym elementem ochrony przeciwpożarowej jest umiejętność zwalczania pożarów w zarodku. Bardzo często osoby nie mają wiedzy o podstawowych właściwościach gaśnic. W tym dziale zostaną omówione gaśnice służące do gaszenia pożarów. W zamieszczonej niżej tabeli określono czas wyrzutu środka gaśniczego w zależności od jego masy zawartej w gaśnicy (zgodnie z wytycznymi zawartymi w Polskich Normach).

Ilość środka gaśniczego	Czas
Do 3 kg/dm ³	6s
Od 3 do 6 kg/dm ³	9s
Od 6 do 10 kg/dm ³	12s
Powyżej 10 kg/dm ³	15s

GAŚNICA PROSZKOWA

W obiekcie występują przede wszystkim gaśnice proszkowe. Wszystkie gaśnice są gaśnicami 4 kg lub 6 kg, pod stałym ciśnieniem. Gaśnice proszkowe są najczęściej używanymi gaśnicami, ze względu na niską cenę, dobrą skuteczność gaszenia oraz uniwersalność. Takim sprzętem możemy gasić najczęściej występujące grupy pożarów - czyli A B C. Dodatkową zaletą jest możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000 V. Istnieją na rynku specjalistyczne gaśnice proszkowe, którymi można gasić urządzenia pod napięciem nawet do 245 kV. Urządzenia te posiadają również wady. Proszek gaśniczy po zgaszeniu pożarów sprzętu elektrycznego, bądź elektronicznego może doprowadzić do awarii tych urządzeń. Proszek osadza się na urządzeniach tworząc izolacyjną warstwę złożoną z pyłu, mogącą doprowadzić do nieprawidłowego funkcjonowania elektroniki.

Działanie gaśnicze proszku polega głównie na efektach inhibicji i tłumienia. Zjawisko inhibicji polega na przerywaniu w istniejących płomieniach łańcuchów reakcji. Proszek gaśniczy wchodzi w reakcję z płomieniem, co w rezultacie przerywa proces spalania. Dodatkowo proszek gaśniczy podczas kontaktu z materiałem palnym np. grupy A, topi się odbierając energię.

9.4. Hydranty wewnętrzne

W budynku występują hydranty H25 z węzem półsztywnym w częściach kompleksu sportowego.

Sposób użycia hydrantu jest następujący:

Należy otworzyć szafkę, rozwinąć wąż, odkręcić zawór hydrantowy i skierować strumień wody na palące się materiały, zraszając powierzchnię, na której występuje proces palenia od brzegu ku środkowi. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo nie należy gasić od góry do dołu. Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby.

Używanie hydrantów (wody) nie jest wskazane do gaszenia pożarów w obrębie elektroniki użytkowej oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem (niszczące działanie wody oraz możliwość porażenia prądem). Hydrant można użyć wyłącznie po upewnieniu się, że w budynku odłączono prąd przy pomocy przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

10. Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz innych instalacji

Poniższe procedury przedstawiają zalecane w Polskich Normach działania mające na celu sprawdzenie, testowanie oraz konserwację urządzeń przeciwpożarowych występujących w kompleksie sportowym. Zaleca się, aby poniższe wykazy zostały dołączone do umów dotyczących wykonywania konserwacji i przeglądów urządzeń przeciwpożarowych.

10.1. Gaśnice

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne wszystkich typów gaśnic, powinny być prowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Remonty gaśnic należy wykonywać raz na 5 lat.

Podczas oględzin należy sprawdzić przede wszystkim:

- wskazania ciśnienia na manometrze gaśnicy,
- termin badań UDT,
- ogólny stan zbiornika - powłoka lakiernicza, brak wgnieceń, czytelność informacji zamieszczonych na gaśnicy,
- elementy z tworzyw sztucznych lub elementy gwintowane na obecność uszkodzeń,
- stan uszczelki (czy nie usypuje się proszek gaśniczy),
- sprawność urządzeń zabezpieczających, wyzwalająco-przerywających oraz drożności kanałów i przewodów,
- czy nie został przekroczony termin 5 lat od daty produkcji, jeśli został przekroczony wykonać remont gaśnicy,
- zawleczki i plomby, czy nie są wyciągnięte, naruszone itp.
- ocenić sypkość proszku gaśniczego (czy nie jest zbrylony).

Jeżeli gaśnica jest sprawna i nie wykazuje powyższych uchybień należy przykleić na nią kontrolkę informującą o terminie przeprowadzonego przeglądu, terminie następnego przeglądu. „Kontrolka” powinna również zawierać: imię i nazwisko konserwatora, nazwę firmy która przeprowadzała kontrolę.

Sprzęt, który nie przejdzie pomyślnie przeglądu i czynności konserwacyjnych powinien zostać wyremontowany. Wyremontowany powinien zostać również taki, którego termin badania UDT uległ przedawnieniu.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

W zakres czynności objętych remontem wchodzi:

- demontaż osprzętu, ładunków,
- kontrola elementów z tworzyw sztucznych lub elementów gwintowanych na obecność uszkodzeń i ew. naprawa,
- kontrola i ew. naprawa urządzeń zabezpieczających, wyzwalająco-przerywających oraz kanałów i przewodów,
- wymiana uszczelnień i uszczelek,
- przeprowadzenie prób wytrzymałościowych zbiorników gaśnic (Dozór Techniczny),
- filtracja i osuszanie środka gaśniczego,
- odnowienie powłok lakierniczych,
- wymiana etykiet,
- kontrola i montaż ładunków, osprzętu,
- kontrola jakości przeprowadzonego remontu.

Dokumentacja

Oprócz kontrolek, należy wykonywać protokoły pokontrolne, w których powinny znaleźć się następujące informacje:

- rodzaj sprzętu,
- data kontroli,
- data następnej kontroli,
- informacje o umiejscowieniu gaśnicy,
- podpis konserwatora.

10.2. Hydranty wewnętrzne

W celu zapewnienia właściwego stanu technicznego hydranty wewnętrzne powinny być konserwowane zgodnie z PN EN 671-3:2009E Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne Część 3: Konserwacja hydrantów wewnętrznych.

Raz w roku konserwator hydrantów powinien sprawdzić, czy:

- a) Urządzenia są nie zastawione, nie są uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków.
- b) Instrukcja obsługi jest czysta i czytelna.
- c) Miejsce umieszczenia jest oznakowane.
- d) Mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie.
- e) Wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia).
- f) Miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym.
- g) Wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakies uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- h) Zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte.
- i) Bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach.
- j) Dla bębnow z wahliwym zamocowaniem sprawdzić czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°.
- k) Przy bębnach ręcznych sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo.
- l) Przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego.
- m) Sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia.
- n) Jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają.
- o) Sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje.
- p) Sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwie i pewnie zamocowane.
- q) Pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

Raz na pięć lat należy wszystkie węże poddać próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty powinny być oznakowane odpowiednią kontrolką (zawierającą datę kontroli, oraz ciśnienie robocze, a także imię i nazwisko konserwatora). Ponadto osoba dokonująca przeglądów instalacji hydrantowej ppoż. sporządza Protokół zawierający:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów,
- zapis wyników testów,
- wykaz i data zainstalowania części zamiennych,
- data (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- wykaz wszystkich hydrantów i zaworów hydrantowych.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy, zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego:

- ograniczyć liczbę wyłączonych jednocześnie z użytkowania hydrantów,
- podjąć działania zastępcze np. zwiększyć ilość gaśnic, zwiększyć liczbę węży w hydrantach nieremontowanych oraz poinformować pracowników o chwilowym wyłączeniu.

Usuwanie usterek

Do naprawy instalacji można używać tylko części zamienne (np. węże, prądownice, zawory) posiadające stosowne aprobaty i dopuszczenia pochodzące od dostawcy urządzenia.

Etykiety kontroli i konserwacji

Konserwacja i przegląd powinny być zapisane na kontrolce (naklejce), która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.

Na kontrolce (naklejce) należy umieścić:

- a) nazwę firmy wykonującej przegląd,
- b) jednoznaczną identyfikację osoby kompetentnej (konserwatora),
- c) datę (miesiąc i rok) ważności przeglądu,
- d) ciśnienie uzyskane podczas badania.

Umowy na konserwację

W umowach na konserwację należy w formie załącznika zamieścić powyższy zakres i zasady czynności konserwacyjnych.

10.3. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne traktowane jest w myśl obowiązujących przepisów jako urządzenie przeciwpożarowe. W związku z tym należy je poddawać czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz w roku. Przedstawiony poniższy zakres przeglądu jest zgodny z polską normą PN-EN 50172:2005, PN-EN 1838 oraz zasadami wiedzy technicznej.

Osoba konserwująca awaryjne oświetlenie ewakuacyjne powinna:

- 1) Włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej i każdego znaku wyjścia, oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzać wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się, czy istnieją, czy są czyste oraz, czy prawidłowo funkcjonują. Na końcu każdego testu okresowego zaleca się przywrócenie zasilania oświetlenia podstawowego i sprawdzenie każdej lampki kontrolnej lub urządzenia w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego.
- 2) W dzienniku należy zapisać datę testu i jego wyniki.

Uwaga:

W kompleksie sportowym awaryjne oświetlenie ewakuacyjne powinno działać przez min. 60 minut. Badanie systemu powinno obejmować również pomiary natężenia oświetlenia w osi dróg ewakuacyjnych.

Natężenie światła oświetlenia ewakuacyjnego powinno wynosić min. 1 lx w osi drogi ewakuacyjnej oraz 0,5 lx w pasie o szerokości połowy drogi ewakuacyjnej i przestrzeniach

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

otwartych. W miejscach lokalizacji urządzeń przeciwpożarowych oświetlenie ewakuacyjne powinno zapewniać natężenie co najmniej 5 lx.

W zakresie eksploatacji należy bezwzględnie przestrzegać zaleceń producenta, w szczególności dotyczących wymiany akumulatorów opraw.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie powinien zostać sporządzony protokół, który powinien zawierać min.:

- a) datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów,
- b) zapis wyników testów,
- c) opis zainstalowanych części zamiennych lub akumulatorów,
- d) data (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- e) lokalizację opraw oświetlenia awaryjnego,
- f) czytelne wnioski stwierdzające bądź negujące sprawność instalacji,
- g) protokół z przeglądu powinien zawierać lokalizację opraw ewakuacyjnych.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji

UWAGA: Pomiary oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego wiążą się z odłączeniem zasilania w budynku. Ważne jest, żeby przed rozpoczęciem czynności konserwacyjnych wszystkie komputery i serwery zostały wyłączone lub odpowiednio zabezpieczone. Zapobiegnie to utracie danych.

Umowy na konserwację

W zawieranych umowach na konserwację należy w formie załącznika zamieścić powyższy zakres i zasady czynności konserwacyjnych.

Czasookresy przeglądów i pomiarów

W budynku oprawy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego wraz z pomiarami natężenia oświetlenia należy wykonywać **nie rzadziej niż raz w roku**.

10.4. System sygnalizacji pożarowej

Budynek został wyposażony w system sygnalizacji pożarowej, który ma za zadania wykrycie źródła pożaru i przekazać informację do pomieszczenia ochrony na parterze obiektu w którym zlokalizowana jest centrala sygnalizacji pożaru. Zgodnie ze standardem techniczny PKN-CEN/TS54-14:2006P urządzenie to wraz pozostałymi urządzeniami na liniach dozorowych (ROP, czujki itp.) powinny być konserwowane oraz sprawdzane zgodnie z poniższą procedurą:

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Obsługa codzienna

Użytkownik centrali (nie specjalista z firmy konserwującej) powinien zapewnić, aby codziennie było sprawdzone:

- a) czy każda centrala, tablica i panel wskazują stan dozoru lub, czy każde odchylenie od stanu dozoru jest odnotowane w książce pracy i czy we właściwy sposób została zawiadomiona firma prowadząca konserwację;
- b) czy przy każdym alarmie zarejestrowanym od poprzedniego dnia podjęto odpowiednie działania;
- c) czy, jeżeli instalacja była wyłączona, sprawdzana lub wyciszona, to została przywrócona do stanu dozoru.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy² i możliwie szybko usunięta.

Obsługa miesięczna

Co najmniej raz w miesiącu użytkownik (nie specjalista z firmy konserwującej) powinien zapewnić, aby:

- a) sprawdzono zapasy papieru, tuszu lub taśmy dla każdej drukarki były wystarczające;
- b) przeprowadzono test wskaźników, a każdy fakt niesprawności jakiegoś wskaźnika został odnotowany.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.

Obsługa kwartalna

Co najmniej jeden raz na każde trzy miesiące użytkownik powinien zapewnić, aby specjalista z firmy konserwującej:

- a) sprawdził wszystkie zapisy w książce pracy i podjął niezbędne działania, aby doprowadzić do prawidłowej pracy instalacji;
- b) spowodował zadziałanie co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie w celu sprawdzenia, czy centrala sygnalizacji pożarowej prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje alarm akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia ostrzegawcze i pomocnicze;

UWAGA: Należy zastosować takie metody, które zapewnią, że nie dojdzie do niepożądanych zdarzeń, jak np. uwolnienie środka gaśniczego.

- c) sprawdził, czy monitoring uszkodzeń centrali sygnalizacji pożarowej funkcjonuje prawidłowo;
- d) sprawdził zdolność centrali sygnalizacji pożarowej do uaktywnienia wszystkich trzymaków i zwalników drzwi;
- e) w miarę możliwości, spowodował zadziałanie każdego łącza do Państwowej Straży Pożarnej lub do zdalnego centrum stałej obserwacji;

² Książką pracy może być zeszyt, w którym odnotowywane będą zauważone nieprawidłowości.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- f) przeprowadził wszystkie inne kontrole i próby określone przez wykonawcę, dostawcę lub producenta;
- g) dokonał rozpoznania, czy w budynku nastąpiły jakieś zmiany budowlane lub w jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sygnalizatorów akustycznych i – jeżeli tak – dokonał stosownych oględzin.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.

Obsługa roczna

Co najmniej jeden raz w roku, użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby specjalista z firmy konserwującej:

- a) przeprowadził próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej;
- b) sprawdził każdą czujkę na poprawność działania zgodnie z zaleceniami producenta;

UWAGA: Chociaż każda czujka powinna być sprawdzona raz w roku, dopuszcza się sprawdzanie kolejnych 25 % czujek przy kolejnej kontroli kwartalnej.

- c) sprawdził zdatność centrali sygnalizacji pożarowej do uaktywniania wszystkich funkcji pomocniczych;

UWAGA: Należy zastosować takie metody, które zapewnią, że nie dojdzie do niepożądanych zdarzeń, jak np. uwolnienie środka gaśniczego.

- d) sprawdził wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i sprzęt są sprawne, nieuszkodzone i odpowiednio zabezpieczone;
- e) dokonał oględzin, w celu ustalenia, czy w budynku nastąpiły jakieś zmiany budowlane lub w jego przeznaczeniu, które mogły wpłynąć na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sygnalizatorów akustycznych. Oględziny powinny także potwierdzić, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń, co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach, czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe są dostępne i widoczne oraz przeprowadził próby wszystkich baterii akumulatorów.

Każda zauważona nieprawidłowość powinna być odnotowana w książce pracy i możliwie szybko usunięta.

10.5. System oddymiania grawitacyjnego w obrębie klatek schodowych

Poniższą procedurę opracowano na podstawie Dokumentacji Techniczno-Ruchowych producentów urządzeń oddymiających. Klapy oddymiające znajdują się na klatkach schodowych budynku.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Co najmniej jeden raz w roku, użytkownik i/lub właściciel powinien zapewnić, aby specjalista wykonał następujące czynności kontrolno-serwisowe elementów systemu wentylacji pożarowej:

- a) optyczna kontrola urządzeń systemu,
- b) alarmowe uruchomienie z centrali dymowej, sprawdzenie akumulatorów,
- c) uruchomienie termo wyzwalacza / termo bezpiecznika miejscowo w klapie,
- d) optyczne sprawdzenie klap po otwarciu,
- e) sprawdzenie elementów mocujących i ewentualne przesmarowanie okuć,
- f) zamknięcie klap ręcznie lub mechaniczne.

10.6. System kontroli dostępu

W przypadku, gdy system ten obejmuje drzwi znajdujące się na drogach ewakuacyjnych lub wykorzystywane w procesie ewakuacji, wówczas co najmniej raz w roku przy okazji przeglądów rocznych SSP należy sprawdzić wszystkie drzwi pod względem poprawności ich wystrojenia (czy istnieje możliwość ich bezproblemowego otwarcia podczas alarmu II stopnia).

10.7. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu

Przynajmniej raz w roku należy przeprowadzić przegląd przeciwpowarowego wyłącznika prądu, podczas którego należy:

- a) Odłączyć w budynku prąd przy pomocy przycisku oznaczonego jako „przeciwpowarowy wyłącznik prądu”.
- b) Sprawdzić przy pomocy odpowiednich urządzeń czy w budynku został odłączony prąd do wszystkich obwodów zasilających.
- c) Sprawdzić czy pomimo odłączenia prądu, prawidłowo funkcjonują urządzenia przeciwpowarowe, których działanie jest niezbędne podczas pożaru.
- d) Po zakończonych próbach, należy przywrócić zasilanie w budynku.

Uwaga: Przed przystąpieniem do przeglądu, należy poinformować o próbach Administratora i Zarządcę budynku, a także służby techniczne, wszystkich najemców w kompleksie sportowym w celu zapobieżenia utraty ważnych danych w wyniku odłączenia zasilania w budynku.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

10.8. Drzwi przeciwpożarowe

W budynku występują drzwi przeciwpożarowe wydzielające poszczególne strefy pożarowe oraz pomieszczenia. Przegląd drzwi należy wykonywać raz na 12 miesięcy sprawdzając:

- a) Stan uszczelek drzwi- czy uszczelki są kompletne i nieuszkodzone.
- b) Stan płaszcza drzwi- czy nie wykonywano samodzielnych napraw drzwi naruszających konstrukcję drzwi (np. wymianę klamki, przymocowanie tabliczek informacyjnych wkrętami itp.).
- c) Stan techniczny drzwi- czy skrzydło drzwi nie jest zdeformowane, czy prawidłowo przylega do futryny itd.
- d) Stan techniczny przeszklenia w drzwiach przeciwpożarowych- czy w szybach ppoż. nie pojawiają się pęcherze powietrza, czy szkło nie posiada pęknięć oraz innych uszkodzeń.
- e) Stan samozamykaczy (jeżeli występują)- czy samozamykacz domyka drzwi do końca, czy jest prawidłowo zainstalowany i nie posiada widocznych uszkodzeń.
- f) Oznakowanie drzwi- należy sprawdzić czy wszystkie drzwi zostały prawidłowo oznakowane piktogramem.
- g) Sprawdzić czy drzwi nie są blokowane przez rygle lub zastawiane innymi przeszkodami uniemożliwiającymi ich zamykanie.

Po wykonaniu przeglądu należy opracować protokół z wykazem wszystkich drzwi i opisem stanu technicznego.

10.9. Czasookresy przeglądów innych instalacji w obiekcie

Instalacje i urządzenia techniczne w budynku należy poddawać okresowym przeglądom i konserwacji zgodnie z terminami określonymi w przepisach szczegółowych. W szczególności należy:

- a) Badanie instalacji elektrycznej i przeprowadzić co najmniej 1 raz na 5 lat.
- b) Badanie okresowe instalacji odgromowej należy przeprowadzać co najmniej 1 raz na 5 lat, za wyjątkiem budynków ze strefami zagrożenia wybuchem, gdzie należy je przeprowadzać raz w roku przed sezonem burzowym.
- c) Badanie przewodów wentylacyjnych w obiekcie należy przeprowadzać co najmniej jeden raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowania. Jeżeli badanie wykaże, że przewód wentylacyjny wymaga czyszczenia, należy to wykonać.

Czynności, o których mowa punktach a-c mogą przeprowadzać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, tj. uprawnienia SEP dla instalacji elektrycznej i odgromowej oraz uprawnienia nadane przez odpowiednią izbę rzemieślniczą w przypadku przewodów wentylacyjnych i spalinowych.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

11.Sposoby zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.

11.1 Informacje podstawowe

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, które mogą spowodować bezpośrednie zagrożenie pożarem lub wybuchem. Do prac tych zaliczamy w szczególności:

- prowadzenie prac spawalniczych,
- używanie otwartego ognia,
- cięcie metali palnikiem gazowym, cięcie mechaniczne metali,
- lutowanie,
- topienie,
- podgrzewanie,
- prace powodujące zagrożenie pożarowe (np. będące źródłem emisji ciepła, iskier, odprysków gorącego metalu) itp.

Zasady wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1) Przed przystąpieniem do prac, należy pozyskać odpowiednie zezwolenie wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych. Wzór zezwolenia znajduje się w załączniku.
- 2) Firmy oraz pracownicy wykonujący zadania na terenie kompleksu sportowego powinny posiadać aktualną polisę OC.
- 3) Zezwolenie wydaje Kierownik Techniczny Obiektu lub inna osoba za wcześniejszym porozumieniem z Kierownikiem Technicznym obiektu budynku
- 4) Zezwolenie należy wypełnić, podpisać oraz mieć przy sobie podczas wykonywania prac.
- 5) W pobliżu miejsca wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, należy umiejscowić sprzęt gaśniczy (pojemnik z wodą i gaśnica).
- 6) Należy przygotować stanowisko zgodnie z punktem 11.3.
- 7) Prace są wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje zgodnie z pkt. 11.4.
- 8) Należy zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
- 9) Należy zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych.
- 10) Należy używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.
- 11) Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległy.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- 12) Po zakończeniu prac wykonawca oddaje wypełniony dokument „Zezwolenia wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych” osobie, która go wydała.

11.2 Zewnętrzne firmy wykonujące prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie obiektów

Przed wykonaniem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy pozyskać od Zarządcy Budynku lub innej osoby działającej w uzgodnieniu z Zarządcą Budynku „Zezwolenie wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” (wzór w załączniku).

Po wykonaniu prac uzupełniony dokument zostanie zwrócony osobie, która go wydała.

11.3 Przygotowanie stanowiska

- a. Podłoga na stanowisku spawalniczym powinna być niepalna lub przykryta materiałem niepalnym.
- b. Stanowisko spawalnicze należy wyposażać w:
  - osprzęt umożliwiający bezpieczne odłożenie lub zawieszenie palnika,
  - naczynie z wodą do okresowego lub awaryjnego schładzania palnika,
  - stanowisko spawalnicze, na którym są stosowane ręczne uchwyty spawalnicze powinno być wyposażone w osprzęt umożliwiający bezpieczne odłożenie lub zawieszenie uchwyty,
  - stanowisko spawalnicze do spawania łukowego elektrodami otulonymi powinno być wyposażone w pojemnik na resztki (ogarki) elektrod.
- c. Stanowisko spawalnicze zlokalizowane na otwartej przestrzeni powinno być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych, a jego otoczenie powinno być zabezpieczone przed promieniowaniem łuku elektrycznego lub płomienia, przy czym nie dotyczy to prac prowadzonych w wykopach.
- d. W promieniu minimum 5 m od miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo nie można składować materiałów palnych.
- e. Stanowiska na których są wykonywane prace spawalnicze powodujące rozprysk iskier, żużla lub gorących cząstek stałych powinny być zabezpieczone przed możliwością wywołania pożaru w strefie rozprysku, z uwzględnieniem przestrzeni poniżej stanowiska spawalniczego.
- f. Rozmieszczenie wyposażenia oraz obrabianych przedmiotów powinno umożliwiać szybkie i bezpieczne opuszczenie stanowiska spawalniczego przez pracowników.
- g. W sąsiedztwie miejsca prowadzenia prac spawalniczych zaleca się ustawienie wiadra z wodą oraz gaśnicy.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

11.4 Kwalifikacje osób prowadzących prace spawalnicze

Prace spawalnicze mogą wykonywać jedynie osoby posiadające np. „Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia” albo „Świadectwo egzaminu spawacza” lub „Książkę spawacza” wystawiane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Osoby wykonujące:

- ręczne cięcie termiczne,
- zgrzewanie,
- ręczne lutowanie,
- zmechanizowane i automatyczne wykonywanie prac spawalniczych,

powinny wykazać się co najmniej zaświadczeniem o ukończeniu stosownego szkolenia.

Zasady kontroli miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, osoba zezwalająca dokonuje odrębnej adnotacji na zezwoleniu określając sposób nadzoru miejsca prowadzenia prac.
- 2) Osoba, której zlecono sprawdzanie miejsca, w którym odbywały się prace niebezpieczne pod względem pożarowym, potwierdza to podpisem na zezwoleniu.
- 3) Szczególnym nadzorem należy objąć teren w promieniu 11 m od miejsca prowadzenia prac.
- 4) Pierwsze sprawdzenie powinno odbyć się w przedziale 15-30 minut.
- 5) Drugie w przedziale 60-75 minut.
- 6) Każde kolejne powinno się odbywać co 60 minut.
- 7) Łącznie dozór powinien trwać 4 godziny po zakończeniu prac.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

12. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do:

- a) przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- b) uczestniczenia w szkoleniach przeciwpożarowych,
- c) realizacji poleceń przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku,
- d) utrzymywania należytego porządku na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu,
- e) prawidłowego użytkowania instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a w szczególności przestrzegania zakazów samodzielnego naprawiania instalacji elektrycznej,
- f) posiadania wiedzy na temat rozmieszczenia sprzętu gaśniczego oraz jego obsługi,
- g) przestrzegania warunków bezpieczeństwa podanych w niniejszej instrukcji,
- h) znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
- i) zgłaszania przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę ppoż. zauważonych zagrożeń nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.

Zarządca budynku odpowiedzialny jest za:

- a) wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu,
- b) planowanie oraz organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji obiektu z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- c) uczestnictwo w kontrolach przeprowadzonych przez Państwową Straż Pożarną i inne organy zewnętrzne,
- d) prowadzenie dokumentacji dotyczącej zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku,
- e) planowanie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w nadzorowanym obiekcie,
- f) rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego, zgłaszanych przez pracowników.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

Obowiązki kierownika technicznego:

- a) natychmiastowe zgłaszanie przełożonym o wszelkich zauważonych brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym instalacji, za które pracownicy odpowiadają - w szczególności:
  - instalacji przeciwpożarowych w budynku,
  - pompowni oraz instalacje wodno – kanalizacyjne,
  - instalacji wentylacji bytowej (2 zespoły wentylacyjne występujące na dachu).
- b) czynny udział w działaniach związanych z akcją ratowniczo-gaśniczą stosownie do poleceń kierującego takimi działaniami.
- c) systematyczne przeglądanie i ocenianie instalacji i urządzeń w szczególności:
  - instalacji przeciwpożarowych w budynku,
  - pompowni oraz instalacje wodno – kanalizacyjne,
  - instalacji wentylacji bytowej (2 zespoły wentylacyjne występujące na dachu),
- d) usuwanie usterek w trybie pilnym z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

Obowiązki pracowników zajmujących się utrzymaniem porządku i czystości w budynku:

- a) opróżniać i codziennie wynosić do śmietnika wszelkie odpadki i śmieci znajdujące się w koszach itp.
- b) przestrzegać zakazu składowania odpadów i zużytego sprzętu komputerowego w okolicy urządzeń przeciwpożarowych.

Po zakończeniu sprzątania, przed zamknięciem pomieszczeń sprawdzić czy:

- a) nie zaprószono ognia w pomieszczeniach,
- b) wyłączono z sieci wszelkie zbędne urządzenia elektryczne poza urządzeniami dostosowanymi do ciągłego poboru prądu,
- c) na przewodach elektrycznych pod napięciem i grzejnikach nie pozostawiono materiałów palnych,
- d) drzwi i okna zostały zamknięte.

Obowiązki pracowników ochrony budynku:

- a) realizować zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpisane do książki służby lub zlecone przez przełożonych,
- b) znać rozmieszczenie środków alarmowania i sposób ich użycia,
- c) znać miejsca przechowywania kluczy do pomieszczeń i zasady postępowania w przypadku konieczności ich użycia. Przed przystąpieniem do pracy sprawdzić, czy klucze do wszystkich pomieszczeń znajdują się w ustalonym miejscu,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego
Kompleks Sportowy w Piekarach Śląskich

- d) znać zasady ewakuacji ludzi oraz zasady ewakuacji mienia z miejsc o szczególnym znaczeniu,
- e) znać budynek i informacje ułatwiające interwencję Państwowej Straży Pożarnej, w miarę możliwości udrożnić drogi dojazdowe do budynku (nie dopuszczać do parkowania pojazdów na drodze pożarowej),
- f) w razie pożaru kierować pojazdy poza rejon podjazdu i hydrantów zewnętrznych,
- g) natychmiastowo powiadamiać przełożonych o zaistniałym pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu.

Obowiązki Szefa zmiany ochrony:

- a) udaje się do miejsca pożaru i podejmuje działania ratowniczo-gaśnicze,
- b) podejmuje i wdaje decyzję o ewakuacji w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego,
- c) kieruje akcją ratowniczo-gaśniczą do momentu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- d) po przybyciu państwowej straży pożarnej szef ochrony bezzwłocznie odszukuje kierującego działaniami i przekazuje informacje nt. zagrożenia oraz na temat ewakuowanych osób,
- e) przestrzega obowiązków i zapisów wynikających z niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.